

ПРАВИЛА

за разработване и защита на дипломна работа/теза за придобиване на ОКС „професионален бакалавър“

С настоящите Правила се уреждат условията и реда за разработване на дипломна работа/теза в съответствие с учебните планове на специалностите от ОКС „професионален бакалавър“ в Педагогическия колеж, Правилата и процедурите за провеждане на семестриални и държавни изпити в Педагогическия колеж, Правилника за организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Защитата на дипломна работа/теза е вариант на държавния изпит, с който приключва обучението на студента в съответната образователно-квалификационна степен (чл. 45, ал. 1 от Закона за висшето образование).
2. Дипломната работа/теза е вид научно изследване, чиято структура и съдържание са съобразени с изискванията и критериите за такъв вид изследване в съответната научна област.
3. Темите за дипломни работи/тези могат да бъдат:
  - ✓ от областта на педагогиката и/или методиката на обучението в детската градина и началното училище;
  - ✓ свързани с различни аспекти на възпитанието, обучението и социализацията на децата и учениците;
  - ✓ от проблемните области на изучаваните от студентите учебни дисциплини.
4. Научен ръководител на дипломант може да бъде хабилитиран в съответната научна област преподавател или по изключение преподавател, притежаващ ОНС „доктор“ (чл. 25, ал. 2 от Правилника за организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“).
5. Всеки преподавател като научен ръководител може да има не повече от 3 (три) научни ръководства на дипломанти за съответната учебна година.

РЕД ЗА ДОПУСКАНЕ НА СТУДЕНТИ ДО РАЗРАБОТВАНЕ НА ДИПЛОМНА РАБОТА/ТЕЗА

1. До разработване на дипломна работа/теза се допускат студенти, чийто среден успех от обучението до края на четвъртия семестър е отличен (5,50) и имат минимум две публикации – статии/доклади, разработени самостоятелно или в съавторство под ръководството на научен ръководител.
2. До 20 ноември желаещите да разработят дипломна работа/теза и отговарящи на горното условие студенти подават заявление до директора на Педагогическия колеж, в което изразяват желанието за разработване на дипломна работа/теза, посочват темата, както и името на научния ръководител.
3. Научният ръководител удостоверява съгласието си за формулираната тема/теза с

подпис на съответното студентско заявление при условие, че кандидатът отговаря на изискванията за успех и има доказателства за публикации.

4. Информация за решението по заявлението студентът получава от инспектор студентско състояние до 5 дни от датата на завеждането му.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРУКТУРАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА/ТЕЗА

Всяка дипломна работа/теза се състои от следните основни структурни елементи:

- ✓ заглавна страница;
- ✓ описание на съдържанието – наименования на глави и параграфи;
- ✓ увод;
- ✓ основна съдържателна част;
- ✓ заключение;
- ✓ използвана литература;
- ✓ приложения (ако има такива).

Структурата и съдържанието на дипломната работа/теза се уточняват между дипломанта и научния ръководител. Обемът на разработката не трябва да е по-малко от 70 стандартни страници.

Изисквания към разработката. Тя трябва да насочва към предмета, обекта и целта на изследването на база формулирана определена хипотеза/научна теза, т.е. да насочва и ориентира към търсене отговорите на въпросите:

- **Какво?** ... ще се изследва, моделира, проектира;
- **Кого?** ... визира това изследване, кой е обектът на изследването (деца, ученици, учители, студенти или др.);
- **Каква е основната цел?** ... до какво ще доведе изследването и с какви средства се постига целта.

Изисквания към заглавната (титулната) страница. Заглавната страница трябва да съдържа: наименованията на университета и колежа, както и други информативни елементи като: „Дипломна работа/теза”; тема (*изписва се заглавието на дипломната работа/теза*); данни за дипломанта (*име и фамилия, специалност, факултетен номер, форма на обучение, ОКС*); данни за научния ръководител (*академична длъжност и научна степен, име и фамилия*); място на разработване на дипломната теза и година.

Изисквания към описанието на съдържанието. Съдържанието се поставя след титулната страница и в него се описват в последователност наименованията на отделните глави и параграфи със съответстващите им страници в изложението.

Изисквания към увода. Уводът е с обем не по-малко от 3 страници и съдържа следните основни моменти:

- **Актуалност на разработката** – посочва се защо се разглежда даденият проблем, какво е мястото му в педагогическата теория и/или практика, какъв ще е положителният ефект от неговото разработване.
- **Значимост** (мотивация за избора на темата) – дипломантът трябва да обоснове и опише потребността от дипломната разработка за теорията и/или практиката.
- **Хипотеза/научна теза**, която в процеса на научно изследване е необходимо да бъде доказана или отхвърлена.
- **Цел на дипломната работа/теза** – тя трябва да се формулира ясно и точно. Целта трябва да е постижима в рамките на дипломното изследване (като време, ресурси и

възможности на дипломанта).

- **Конкретни задачи за постигане на целта** – формулират се така, че да произлизат от основната цел, а постигането им да е реализирано в рамките на съответните параграфи.
- **Обект и предмет на изследването** – какво се изследва и кои точно характеристики, дейности, процеси ще се проучват.
- **Методи на изследването** – посочват се основните методи, използвани в хода на изследването. Препоръчително е изследванията да имат практико - приложен характер.
- **Други елементи.** В увода може да са описани други елементи по преценка на научния ръководител и дипломанта.

Изисквания към оформлението на дипломната работа/теза – обем, шрифт и техническо оформяне, цитиране и др.

Дипломната работа/теза трябва да е във **формат А4**.

Полета на страниците: горе - **25 mm**, долу - **25 mm**, ляво - **30 mm**, дясно - **25 mm** (в зависимост от обема и подвързването).

Препоръчва се за основния текст да се използва **шрифт Times New Roman** или **Arial**, Font Size **14**.

Разстояние между редовете: **1,5** или **22 pt**. Подравняване на текста – двустранно.

Заглавията на разделите (основните глави): Font Size **16**, удебелен шрифт, центрирано.

Номериране на страниците: Всички страници трябва да бъдат номерирани с арабски цифри в средата или десния ъгъл долу. На заглавната страница НЕ се слага номер, но тя се брои като първа.

Таблиците се номерират. Може да имат и наименование. Над самата таблица се поставя текстът *Таблица №...*, подравнено вдясно. Цифрата отразява последователността на съответната таблицата в рамките на цялата разработка.

Фигурите също се поставят след текста, в който се споменават. Всяка фигура трябва да има номер, който се поставя центрирано под нея във формат *Фиг. № .....* (*наименование, ако има такова*).

Цитиране на източници: За всяка фигура, таблица, формула, текст и т.н., които не са на дипломанта, трябва да се укаже (цитира) източника (автора, книгата и др.). В противен случай това се разглежда като плагиатство.

Начини за цитиране на източници: Упоменаването (цитирането) на литературния източник става вътре в текста, непосредствено след цитата или преразказаните чужди идеи, мисли, становища. В скоби се записва фамилното име на автора, годината на съответната публикация и страницата, от която е цитатът. Например: (Иванов, 2015, с. 20).

Отстраняване на стилови и граматически грешки: Преди разпечатването на дипломната работа/теза дипломантът проверява окончателно текста за грешки и ги поправя. Проверява номерацията на таблици и фигури, съответствието им с използваната номерацията вътре в текста. Кorigира окончателно стилово и графичното оформление на разработката.

ПРОЦЕДУРА ПО ЗАЩИТА НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА/ТЕЗА

1. Готовата дипломна работа/теза се предава в канцеларията на колежа най-малко 14 дни преди датата на защитата. Предава се в два екземпляра – единият на хартиен носител, оформена и подвързана съобразно изискванията, а другият – записан на флаш памет. Дипломната работа/теза се придружава от становище на научния ръководител относно

готовността на дипломанта за защита. Ако становището е отрицателно или липсва такова, дипломантът не се допуска до защита.

2. Оторизирано лице от преподавателския състав на Педагогическия колеж проверява дипломната работа/теза за плагиатство чрез програмата StrikePlagiarism. Протоколът от проверката се подписва от оторизираното лице и научния ръководител на дипломанта. Ако е установено плагиатство над допустимите стойности, дипломантът не се допуска до защита.

3. На заседание на Съвета на колежа се определят рецензентите на готовите дипломни работи/тези. На определения рецензент за рецензиране на съответната дипломна работа/теза се предоставя екземпляр от нея, придружен с протокол от проверка за плагиатство. Рецензентът изготвя и представя подписаната от него рецензия на съответната дипломна работа/теза най-малко 5 дни преди датата на защитата. Студентът има право да се запознае със съдържанието на рецензията и да получи копие от нея, за да може да подготви отговор на поставените въпроси.

Рецензията следва да има аналитичен характер. От рецензента се очаква да:

- ✓ характеризира качествата на разработката, като посочва нейните силни и слаби страни с аргументирани бележки и оценки;
- ✓ формулира въпроси към дипломанта, имащи пряка връзка със съдържанието и изпълнението на дипломната работа/теза;
- ✓ даде становище и предложение на държавната изпитна комисия във връзка с оценяването на дипломната работа/теза.

4. Защитата на дипломните работи/тези се извършва съгласно предварително обявен график за държавни изпити пред държавна изпитна комисия, отговаряща на изискванията на ЗВО и назначена със заповед на Ректора. Научният ръководител и рецензентът присъстват на защитата и могат да участват в дискусиата.

Дипломната защита е публична и протича в следната последователност:

- ✓ дипломантът представя в рамките на 10 минути най-същественото от дипломната си работа/теза (изложението може да се съпътства от презентация на PowerPoint);
- ✓ рецензентът представя рецензията;
- ✓ дипломантът отговаря на препоръките и въпросите в рецензията;
- ✓ членовете на изпитната комисия задават въпроси на дипломанта във връзка със съдържанието и разработването на дипломната работа/теза (въпроси към дипломанта могат да бъдат задавани и от останалите присъстващи с разрешение на председателя на комисията);
- ✓ дипломантът отговоря на всички поставени въпроси.

5. Държавната изпитна комисия на свое закрито заседание обсъжда и определя оценките на дипломантите по шестобалната система. При формиране на окончателната оценка на дипломанта комисията взема под внимание и становищата на рецензента и научния ръководител.

При оценяване на дипломната работа/теза държавната изпитна комисия се ръководи от следните критерии:

- ✓ актуалност на изследвания проблем;
- ✓ степен и качество на изпълнение на заданието (обем, съдържание, правилно формулирана хипотеза/научна теза, цел, задачи, използван изследователски инструментариум, изводи, препоръки.);

- ✓ авторски принос на дипломанта;
- ✓ научно ниво на разработката (научен стил на изложението);
- ✓ практическа приложимост на резултатите;
- ✓ общ вид и техническо оформление на дипломната теза;
- ✓ точност, научност, яснота, пълнота и убедителност на изложението на дипломанта;
- ✓ съответствие на експозето със съдържанието на дипломната работа/теза;
- ✓ качество на отговорите на дипломанта на зададените въпроси (отрецензента, комисията, аудиторията).
- ✓ други – презентационни умения.

Председателят на държавната изпитна комисия съобщава оценките от защитата на дипломните работи публично пред дипломантите и присъстващите след приключване на закритото заседание на комисията. Резултатите се отразяват в студентските книжки на защитилите студенти.

Председателят на комисията по защита на дипломните работи/тези вписва оценките в протоколите за държавен изпит и в главната книга. Оценките на държавната изпитна комисия от защита на дипломни работи/тези са окончателни и не подлежат на преразглеждане.

Правилата са приети на заседание на Съвета на колежа на 30.10.2023 г. (протокол № 11) и влизат в сила от същата дата.